

DOMOV PRO
SENIORY

Zámecká 57, 664 52 Sokolnice

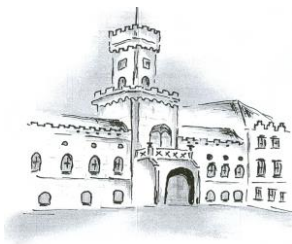
Zámecký zpravodaj

Časopis Domova pro seniory Sokolnice

XII. ročník 4. číslo duben 2022

Informace z domova

Vážené klientky, vážení klienti,
milí spolupracovníci,

dovolte mi, abych Vám všem popřál hezké prožití Velikonoc v kruhu svých rodin a přátel a našim ženám bohatou a veselou pomlázku, která jim symbolicky přinese krásu, zdraví a nové síly do celého roku.

MVDr. Petr Nováček

ředitel Domova pro seniory Sokolnice

Co nového na stavbě

Vážení klienti, kolegové a kolegyně,
v současné době probíhají nebo proběhli v naší organizaci následující práce:

1) Probíhá stavba nových ubytovacích domků na louce u Bílého domu v rámci „Humanizace pobytových služeb.“ V současné době probíhají práce na hrubé stavbě a první dvojdomek se zastřešuje. Znovu upozorňujeme naše klienty a personál, že je stavba zajištěna proti vniknutí nepovolaných osob. Přesto prosíme klienty a personál k dodržování a respektování bezpečnostních opatření ze strany dodavatele.

Foto: výstavba nových domků

Foto: výstavba nových domků

Mimo výše uvedeného v současné době probíhají:

- připravujeme zakázku „Restaurování pískovcových prvků na zámecké budově v DPS Sokolnice“ – 1.etapa
- dále se připravuje výběr dodavatele na výsadbu stromů v sadu a přilehlých prostorách
z dotačního programu, kde jsme obdrželi finanční částku na realizaci
- připravujeme zakázku na „Elektropožární signalizaci – připojení všech objektů domova na centrální pult Hasičského záchranného sboru, současně stále ve fázi projektu
- připravujeme přesun hlavní vrátnice do objektu Bílý dům, nyní ve fázi vyřizování stavebního povolení, následně po jeho obdržení bude proveden výběr dodavatele

- pod kaplí u skladiště popelnic komunálního odpadu jsme provedli bezpečnostní vykácení poškozeného stromu

Milan Kulich

vedoucí technicko-provozního úseku

Ohlédnutí za březnem

Co se událo v měsíci březnu na I. A oddělení?

Březen byl ve znamení cvičení. Musíme na to jaro a léto nasbírat trochu té fyzické síly. K cvičení jsme používali overbally, cvičební tyče, hopskulky, cvičili jsme ale i bez pomůcek. Naší další oblíbenou činností je četba. Rádi se vracíme do minulosti s Vlastou Javořickou.

Foto: senior tančí při masopustu

Během března jsme oslavili masopust i MDŽ, zahráli si i pár stolních her. Nejoblíbenější je samozřejmě Člověče, nezlob se a bingo. Samozřejmě se snažíme i trénovat paměť a nezahálíme ani v luštění křížovek.

Naděžda Krošláková, DiS.- I.A oddělení

Co se událo v měsíci březnu na I.B oddělení?

Pranostika sice praví „březen za kamna vlezem“, ale pro nás to znamená především příchod jarního období, na který se již všichni moc těšíme. Nejenže se dny postupně prodlužují, ale především se příroda po dlouhé zimě opět probouzí k životu, doprovázená slunečním svitem a my se tak opět můžeme těšit aktivitám i mimo „komnaty“ našeho krásného záměčku.

Foto: klientka při masopustním průvodu masek

Začátkem měsíce jsme si s klientkami připomínaly tradice k masopustnímu období. A jelikož základem úspěchu je kvalitní příprava, usmažily jsme pár vynikajících koblížků a samotným vyvrcholením pořádané akce byl průvod v nezbytných maskách za doprovodu „živé hudby“.

Foto: klientka při masopustním průvodu masek

Další událostí měsíce března byla návštěva Dr. Karneta, který pro nás uspořádal besedu na téma „Hračky našeho dětství“. Klienti, kteří se nechtěli zúčastnit této besedy, měli možnost si společně zazpívat za doprovodu kytary s panem Škrancem. Jako další hezkou akci je nutno zmínit i přání pana ředitele všem ženám v domově k MDŽ, kterým jistě potěšil nejen naše seniorky.

Foto: přání k MDŽ

Jako další hezkou akci je nutno zmínit i přání pana ředitele všem ženám v domově k MDŽ, kterým jistě potěšil nejen naše seniorky.

Pavčina Krbílková, DiS. – I.B oddělení

Co se událo v měsíci březnu na II.C oddělení?

Měsíc březen jsme zahájili masopustní obchůzkou masek s harmonikářem.

Foto: klient při masopustním průvodu masek

Pochutnali jsme si na koblížcích, které jsme usmažili den předem, a také na tlačence a jelítkách. Navštívil nás také generál Petr Pavel s povídáním o své profesi a odpovídal i na dotazy klientů k současné situaci. K Mezinárodnímu dni žen popřál klientkám s tulipánem pan ředitel.

Foto: přání k MDŽ klientce na lůžku

Účastnili jsme se mše svaté i povídání s paní farářkou a členy Křesťanských sborů. Začalo teplé jarní počasí a tak jsme ho využili k pobytu na sluníčku na nádvoří. Pan Karnet měl besedu o hračkách a sokolnické seniorky si s našimi klienty přišly zazpívat. Těšíme se na „apríl“ a Velikonoce.

Helena Procházková - II.C oddělení

Nabídka aktivitací v dubnu

I.A oddělení

Denně – aktivizace imobilních klientů, doprovod klientů k lékaři

Pondělí 4.4. Pohybové aktivity-Stodola

Úterý 12.4. Pečení velikonočního beránka-I.A

Úterý 19.4. Pečení slaného závynu-Stodola

Středa 20.4. Pohybové aktivity– I.A

Úterý 26.4. Dopoledne stolních her a kvízů–Stodola

Středa 27.4. Dopoledne stolních her a kvízů – I.A

I.B oddělení

Denně – aktivizace imobilních klientů, doprovod klientů k lékaři

Čtvrtek 14.4. Příprava velikonoční výzdoby

Úterý 19.4. Čtení u lůžka

Úterý 26.4. Skupinové míčové hry a procvičování paměti

Středa 27.4. Vykreslování

II.C oddělení

Denně – aktivizace imobilních klientů, doprovod klientů k lékaři

Středa 6.4. Trénink jemné motoriky

Středa 13.4. Povídání o Velikonocích

Středa 27.4. Pohybové aktivity

Nabídka celodomovních aktivit v dubnu

Pátek 1.4. ZPÍVÁNKY *od 10:00 hodin na oddělení 1.A*

Úterý 5.4. VELIKONOČNÍ JARMARK JMK *od 10:00 hodin*

Středa 6.4. PRODEJ OBLEČENÍ *od 9:00 hodin v kantýně*

Čtvrtek 7.4. VELIKONOČNÍ JARMARK JMK *od 10:00 hodin*

Pátek 8.4. ZPÍVÁNKY *od 10:00 hodin na oddělení 1.A*

Pondělí 11.4. BIBLICKÉ PŘÍBĚHY *od 10:00 hodin na II.C oddělení*

Středa 13.4. MŠE SVATÁ *od 10:00 hodin na oddělení I.B*

Pátek 15.4. KŘÍŽOVÁ CESTA *od 9:00 hodin u kaple*

Pondělí 14.2. BIBLICKÉ PŘÍBĚHY *od 10:00 hodin na II.C oddělení*

Čtvrtek 21.4. PŘEDNÁŠKA DR. KARNETA
od 10:00 hodin na II.C oddělení

Čtvrtek 21.4. MUZIKOTERAPIE *od 10:00 hodin na I.B oddělení*

Pátek 22.4. ZPÍVÁNKY *od 10:00 hodin na oddělení 1.A*

Pondělí 25.2. BIBLICKÉ PŘÍBĚHY *od 10:00 hodin na II.C oddělení*

Úterý 26.4. **DOBROVOLNICE** *od 10:00 hodin na II.C oddělení*

Čtvrtek 28.4. **PÁLENÍ ČARODĚJNIC** *od 10:00 hodin na odděleních*

Pátek 29.4. **PRODEJ OBLEČENÍ** *od 9:00 hodin v kantýně*

V měsíci dubnu slaví své narozeniny

Emílie Bajerová

Rudolf Bureš

Jaroslava Hladíková

Jaroslav Hynek

Květoslava Křišpínová

Anna Kroupová

Jana Medunová

Jan Rotrekl

Naši zaměstnanci

Pavlína Černá

Jarmila Majtnerová

Olga Kotlářová

Renata Švehlová

Ludmila Kalvodová

Alena Hrubá

Blažena Nováková

Ivana Dvořáková, DiS.

Blahopřejeme!

Hrajeme si se slovíčky

ZDROBNĚLINY

Ke každé uvedené dvojici uveďte vysvětlení obou pojmů. Pokuste se vymyslet další dvojice slov, kdy výchozí slovo a jeho zdrobnělina označují něco zcela jiného.

Kobyly – kobylka kopřiva – kopřivka koruna – korunka

družice – družička	člun – člunek	budík – budíček
céva – cévka	cvok – cvoček	přeslice – přeslička
stolice – stolička	stopa – stopka	paralela – paralelka
labuť – labutěnka	buben – bubínek	zdraví – zdravíčko
kost – kostička	kozák – kozáček	ubrus – ubrousek
kolona - kolonka		

Z knihy Jitky Suché vybrala Helena Procházková

Barevné dny Velikonoc

Co znamená Modré pondělí, Škaredá středa nebo Zelený čtvrtek?

Týden před Velikonocemi bývá v Česku hlavně o úklidu, pečení a chystání výzdoby. Víte ale, co je to vlastně za tradici? Nebo kdy a proč vymést pavučiny, a kdy se naopak nesmíte košťete ani dotknout?

Květná neděle otevírá poslední týden před Velikonocemi, křesťané mu říkají pašijový. Během něj vjel Ježíš na oslu do Jeruzaléma, kázal tam a v pátek byl ukřižován. Finále je pak v neděli na Boží hod velikonoční, kdy vstal z mrtvých. Většina Čechů ale vnímá jako vrchol svátků Velikonoční pondělí a pomlázku.

Nejde jen o křesťanské svátky, jejich rituály vyrůstaly ze starších židovských, ale i pohanských zvyků – a ty souvisely s přírodním

koloběhem. Oslavovala se smrt zimy a zrození jara, nového života, jehož symbolem je vajíčko. Proč jsou dny v tomto týdnu barevné a jaké zvyky je provázely nebo provázejí?

Květná neděle

Květná proto, že se před bohoslužbami a čtením pašijí zdobily kostely květinami, světily se kočičky, větvíčky vrby nebo břízy. Tento zvyk se mezi křesťany dodržuje dodnes. Kočičky jsou symbolem Velikonoc, dokonce se světí v kostele.

Foto: kytice kočiček

Modré pondělí

Proč Modré pondělí? Prý to je odvozeno od barvy látky, kterou se zdobily kostely – ale z němčiny se „blau“ dá přeložit i jako práce neschopný, což symbolizuje, že to byl tradičně volný den, kdy se nemělo pracovat. Letos vychází na 11. dubna.

Šedivé i Žluté úterý

Úterý má někde označení Šedivé a někde Žluté – v obou případech se název odůvodňuje počasím typickým pro tuto dobu (v dubnu je proměnlivé počasí, a tak může být jak slunečno, tak zataženo). Šedivé prý i podle pavučin, které se měly pečlivě vymést z domu. Letos vychází na 12. dubna.

Škaredá či Sazometná středa

Den, kdy Jidáš zradil Ježíše Krista – tedy škaredý den. Ovšem tradice velí se naopak usmívat, protože by vám mohla špatná nálada vydržet po zbytek roku. Také se jí říkalo Sazometná – bylo totiž zvykem vymést důkladně komín a úklidem vyhnat zlé duchy. Podávalo se „škaredé jídlo“ – často to byl bramborák, který se ale natrhal na kusy, aby nevypadal dobře, i když dobře chutnal.

Zelený čtvrtek

Pro křesťany je to den odpuštění, starší zvyk velel dát si k jídlu něco zeleného. Tradičně to byly pokrmy se zelím, špenátem nebo nádivka s kopřivami. Ve čtvrtek se z domu vynášelo smetí na nejbližší křižovatku, abyste se zbavili blech. Tlučení paličkou o hmoždír mělo zase vyhnat myši. Neměli byste si od nikoho nic půjčovat ani se hádat – odměnou bude rok bez hádek a příliv financí. V kuchyni se zadělávalo těsto na „jidáše“ – sníst je pomazané medem znamenalo zdravý rok. Také se vyséval hrách a len – mělo to zaručit dobrou

sklizeň. Letos vychází na 14. dubna. Jidáše jsou vedle beránků dalším pečeným symbolem velikonočních svátků.

Foto: pečivo „jidáše“

Velký pátek

Den ticha, smutku a bolesti. Křesťané oplakávají Ježíše Krista. Utichnout by měl i pracovní ruch – což můžete také dodržet, neboť Velký pátek je od roku 2016 státním svátkem. Dříve bylo zapovězeno hýbat s půdou, prát a namáčet prádlo i uklízet. Neměli byste si nic půjčovat, prodávat ani darovat či přijmout. Letos vychází na 15. dubna.

Bílá sobota

Bílá sobota znamenala konec půstu. Ráno se vymetla ze stavení špína novým koštětem, aby bylo čisto celý rok, někde se i bílilo – od toho

prý název Bílá sobota. I když se říká, že to je i podle roucha nově pokřtěných.

Před kostelem se světil oheň, od kterého si mohli věřící zapálit svíčku, a odnést si posvěcené světlo domů. Hospodáři chodili do sadu a třesením probouzeli stromy ze zimního spánku. A zvyky, které přetrvaly? Na Bílou sobotu se peče beránek a mazanec, zdobí se vajíčka. Letos vychází na 16. dubna

Velikonoční neděle

V noci ze soboty na neděli vstal Ježíš Kristus z mrtvých, a proto je pro věřící nejvýznamnějším dnem celých svátků právě neděle, tedy Boží hod velikonoční, dříve to byla příležitost vzít si nové oblečení. Světily se velikonoční pokrmy, o které se pak lidé rozdělili s návštěvou, ale kus dostalo i pole, zahrada i studna, aby byla dobrá úroda a dost vody. Hospodyňky byly osvobozeny od úklidu všeho druhu – prý ani postel nesměly stlát. Letos vychází na 17. dubna

Velikonoční pondělí

Jinak také Červené pondělí je den pomlázky. V místech, kde se ještě dodržují staré zvyky, vyrážejí hned ráno chlapci na koledu, vyšlehat děvčata a tím je omladit, přinést jim krásu a zdraví, ale také z nich vyhnat lenost. Odpoledne je za to dívky mohou polít vodou. Výslužkou je většinou zdobené vajíčko, cukroví a barevná stuha na pomlázce. Dříve býval první koledník odměněn nejvíc, protože přinášel do domu štěstí a požehnání. Letos vychází na 18. dubna.

Autor: Renata Vyšínová

Velikonoce-svátky vysvobození

Máme mnoho krásných symbolů velikonočních svátků: jarní květiny – kočky, narcisy, fialky, tulipány; mlád'átka – zajíčky, kuřátka, jehňátka, koťátka; a také řehtačky, kocary a vajíčka. Vajíčko značí počátek života. Má hladkou skořápku

– bílou, nahnědlou nebo jak ji obarvíme. Pod ní je bílek – dává vyvíjejícímu se kuřátku pohodlí, tekutinu, drží teplo. Uprostřed je žloutek, tím se kuřátečko živí. I Velikonoce mají takové tři vrstvy – lidové, židovské a křesťanské.

Velikonoce lidové

Máme radost z končící zimy, probouzející se přírody, z nových tvorečků na dvoře, v lese a na poli. Těší nás rozkvétající stromy a první plody ve skleníku či pařeništi. To se vyjadřovalo pomocí lidových zvyků. Neděle před Velikonocemi měly svůj název: Pučální, Pražná podle postního pokrmu pučálky-opraženého naklíčeného hrachu nebo obilí, Sazometná, Černá podle úklidu a smýčení, které se v tyto dny provádělo, Kýchavná podle pověry: kdo v tyto dny třikrát kýchne, bude celý rok živ a zdrav), Družebná

(Liščí), Smrtná podle vynášení smrtky-zmaru, nemoci, zimy a nečistých sil ze vsi, a nakonec neděle Květná, při níž se světily ratolesti, obcházel se s ozdobeným živým stromkem, symbolem jara a života. Mnoho zvyků se dodržovalo v pašijovém týdnu. Od Škaredé středy do Bílé soboty zvony odlétly do Říma, zvonění nahrazováno řehtáním, hrčením ...Na Zelený čtvrtek se sel hrách, na stole nesmělo chybět kynuté pečivo různých tvarů, zejména stáčené z pruhů - jidáše, které se jedlo s medem, vařil se špenát z kopřiv; na Velký pátek se nepracovalo, nevařilo, nejedlo, nesvítilo (když se vařilo: chlebová polévka a brambory s mlékem), lidé se omývali v proudící vodě, aby byli zdraví; nesmělo se hýbat půdou; podle pověry se země otvírá a vydává své poklady; na Bílou sobotu zaplály "jidášské ohně" (oharky z těchto ohňů měly ochránit hospodářství před požárem a bleskem), pekly se mazance, zase začaly zvonit zvony a všichni šli na Vzkříšení, na večerní bohoslužby, které trvaly dlouho do noci.

Velikonoce židovské

připomínají vysvobození izraelského lidu z egyptského otroctví (kol. r. 1250 př. K.).

Jsou pohyblivé: slaví se 8 dní počínaje nocí prvního jarním úplňku. Rodina se schází při sederové slavnostní večeři. Dějinnou událost připomíná nekvašený chléb, víno, hořké byliny, slaná voda aj. Nejmladší člen rodiny se ptá: Čím se liší tato noc? Starší vyprávějí příběh o Boží záchraně: Mojžíš dostal od Boha za úkol vyvést židovský národ z otročení faraónovi – opakovaně žádal o jeho propuštění, vždy byl odmítnut. Postupně přišlo na pyšné uctíváče boha Slunce 10 trestů: zkazily se vody Nilu, ryby lekly, lidé trpěli žízní; Egypt zaplavily žáby, byly všude, dokud nepohynuly; mračna komárů trýznila lidi i dobytek; Egypt zamořily mouchy; dobytek umíral na mor; přišla epidemie neštovic; krupobití zničilo úrodu; přiletěla mračna kobylek a sežrala všechno; na celou zemi padla temnota; ale farao přece neustoupil a nepropustil lid; nakonec pomřeli všichni prvorození chlapci. To už farao nevydržel a vyhnal Izraelity z Egypta. O VELIKÉ NOCI se židovský národ vydal na cestu, aby sloužil Hospodinu. V podvečer před velikou nocí se Izraelci museli připravit: zabít beránky, upéci je, jejich krví potřít veřeje dveří svých domů – znamení pro anděla zhouby, že má tento dům překročit (PaSaCH), napéci chleba bez kvasu, obléci se na cestu, obout opánky, ve spěchu povečeřet. Pak odešli – se svými stády a zásobami. Cesta ke svobodě trvala ještě dlouhá léta, vedla nedostatkem a byla velkou zkouškou důvěry v Boha, ale nakonec do svobodné země došli.

Velikonoce křesťanské

připomínají utrpení, smrt a vzkříšení Ježíše Krista, který zachránil lidi z otroctví hříchu. O Ježíši čteme v Bibli, zvláště v části zvané evangelium (radostná zvěst). Žil přibližně prvních třicet let našeho letopočtu. Zaujal svým neobyčejným jednáním, učením a kázáním spoustu lidí. Mnohým lidem

pomohl zbavit se nemocí, špatného chování, otročení zlu. Vdechl jim do srdce svou lásku, odpuštění, pokoj s lidmi. Lidé v něm poznávali očekávaného Zachránce, který jim zprostředkoval svobodu a štěstí podle Boží vůle. Měl však I mnoho nepřátel, kteří se nechtěli vzdát moci nad druhými lidmi a nechat se vést Boží láskou. O velikonočních svátcích přicházeli lidé do chrámu v Jeruzalémě slavit židovské Velikonoce. Přišel i Ježíš s učedníky, aby vzdal Bohu úctu v chrámě a slavnostně povečeřel s učedníky beránka, chleba, salát s hořkými bylinami a další pokrmy připomínající otroctví a vysvobození z Egypta. Nešlo však jen o připomínku minulé události. Ježíš vzal chléb, děkoval Bohu, lámal a dával učedníkům: „Toto je mé tělo, které se za vás vydává. To čiňte na mou památku.“ Po večeři vzal kalich: „Tento kalich je nová smlouva zpečetěná mou krví, která se za vás prolévá.“ (Evangelium podle Lukáše 22). Tak se obvyklá sváteční večeře změnila ve zpečetění nového vztahu-v novou smlouvu mezi Bohem a lidmi – smlouvu o záchraně z hříchu a smrti.

V inscenovaném procesu Ježíše odsoudili a téhož dne nechali zhanobit a ukřižovat. Přátelé nemohli udělat nic než ho s úctou pohřbít do skalního hrobu. Po smutku však přišla radost a naděje. Hrob, do něhož byl Ukřižovaný položen, byl třetího dne prázdný, přestože byl pečlivě hlídán čtveřicí elitních římských vojáků. Anděl oznámil ženám, že Ježíš vstal z mrtvých, byl vzkříšen. Vzkříšený se dal poznat v zahradě Marii Magdalské, setkal se s učedníky v uzamčené místnosti, hovořil se dvěma poutníky na cestě do Emaus, hostil učedníky po rybaření na břehu jezera. Tak lidé poznali pravdu: Ježíš Kristus byl vzkříšen.

Tak to prožívají křesťané dodnes: nejsme sami. Ježíš otvírá cestu do Boží náruče, odpouští, osvobozuje z pout zla, dává sílu k lásce a radost ze vztahu k druhým lidem. S Kristem vzkříšeným se setkávají při bohoslužbách a dalších obřadech, zvláště při naslouchání pašijím (příběhu o Ježíšově utrpení) a slavení svátosti Večeře Páně se Vzkříšeným. Ježíš je uprostřed nich a dává se jim pod podobou chleba a vína. Ti, kteří v Ježíše uvěřili teprve nedávno, se dávají o Velikonocích křtít. Boží hod velikonoční, slavnost vysvobození ze smrti do života, slavíme nejbližší neděli po 1. jarním úplňku.

Světluše Košíčková

farářka ČSCH-dobrovolnice

Luštíme sudoku!

	3					1	
9							5
8		5	4		9	2	7
			3	9	6		
	8					2	
			2	7	8		
3		7	8		2	5	9
1							3
	4					6	

Zdroje: archiv DPS Sokolnice

<https://www.google.cz/search?q=velikonoce+symboly&hl=cs&tbm=isch&source=hp&biw=1920&bih=968&ei>

<https://www.google.cz/search?q=sudoku&hl=cs&tbm=isch&source=hp&biw>

Chcete mít svůj Zámecký zpravodaj? Pokud ano, je možné si ho zakoupit za 30,- Kč. Zeptejte se Vašich sestřiček.

váš Zpravodaj

Uzávěrka příštího čísla Zámeckého zpravodaje je 30.4.2022. Své příspěvky zasílejte v elektronické podobě na email stiborova@domovsokolnice.cz
Redakční rada: MVDr. Petr Nováček, Mgr. Eva Stiborová, Věra Mrkvicová, Helena Procházková.